

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LXXXII)

2023: PREOCUPACIONS I PERSPECTIVES

Amb aquest número de Quaderns Gadeso volem esbrinar en quina mesura diferents aspectes relacionats amb la situació socioeconòmica, política i personal/domèstica preocupen a la ciutadania de les nostres illes. Així mateix, també pretenem conèixer com els i les nostres conciutadans/es preveuen la deriva que aquests mateixos aspectes tindran al llarg de l'any que ara tot just encetem.

Em d'assenyalar, però, que aquest sondeig es va fer durant el mes de desembre, just abans que el govern de Pedro Sánchez anunciés el paquet de mesures destinades a combatre els efectes de la crisi que ara ens afecta i, per tant, algunes d'aquestes consideracions es podrien

Tot just comencem l'any 2023 i hem fem immersos en una situació socioeconòmica i política convulsa. La guerra d'Ucraïna, que està provocant problemes energètics i de subministraments en molts països del nostre entorn i una escalada de preus (inflació) com feia temps que no es recordava, malgrat que Espanya té la més baixa dels països de l'Eurozona, estan tenint un impacte directe en les butxaques de la població espanyola i balear. **Si per a moltes famílies, arribar a final de mes ja suposava un esforç titànic, amb l'actual situació es converteix amb poc més que un impossible o un miracle, segons es miri.** Les darreres dades assenyalen que s'han incrementat de manera significativa les demandes d'ajuts per a poder fer front a les despeses de la vida quotidiana, com ara omplir la senalla de la compra o fer front a les despeses relacionades amb l'habitatge (lloguers i hipoteques) i de la llar (gas, electricitat, aigua...).

El 2023, també és l'any en el qual acaben les legislatures autonòmiques (en les comunitats de via lenta), locals i estatal. Les primeres al maig, la darrera, si s'esgota fins al final, al novembre, i l'abordem envoltats d'una situació política que no és la més adient donada l'actual statu quo. **El grau de crispació està assolint nivells que fan que l'escena política, especialment l'estatal, s'assembli més a una baralla de galls que a la de un normal funcionament d'un sistema democràtic de dret com el nostre.** Amb alguns partits més preocupats a posar pals a les rodes de l'acció de govern i a elevar el to del debat polític al punt de la desqualificació i l'insult amb un cinisme que faria tremolar de por al més gran dels hipòcrites, i entestats en aconseguir els seus interessos com sigui, fins i tot a costa de segrestar el poder judicial a fi d'impedir el normal funcionament de les institucions que representen la sobirania popular com són el Congrés dels Diputats i el Senat.

Taula 1

GRAU DE PREOCUPACIÓ DE LA CIUTADANIA BALEAR

	Preocupació total	No em preocupa gens	Em preocupa	Em preocupa molt	Ns/Nc
Situació socioeconòmica	2,4	9%	38%	44%	9%
Situació política	2,1	21%	37%	32%	10%
Situació personal/domèstica	2,5	7%	37%	49%	7%

La preocupació total és sobre base 3

(1= No em preocupa gens, 2= Em preocupa, 3= Em preocupa molt)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

Mostra: 600 entrevistes,

Error màxim: +-5%.

Nivell de confiança: 95,5%

Treball de camp: Desembre 2022

SITUACIÓ SOCIOECONÒMICA

Malgrat les illes presenten unes particularitats pròpies no deixen de ser una part d'Espanya i d'Europa, i el que afecta a l'estat espanyol i als nostres socis europeus en el seu conjunt repercuteix d'una manera o d'altra en la nostra comunitat.

Als tradicionals problemes socioeconòmics de la nostra comunitat (habitatge, salaris, inestabilitat i precarietat laboral, etc.) aquest any s'ha d'afegir la inflació, la qual, com ja hem dit, està assolint xifres que no recorden ni els més vells del lloc, i diversos problemes com els de la sanitat, completament saturada, problemes de subministraments, etc. En aquesta pàgina veurem fins a quin punt arriba el grau de preocupació de la nostra ciutadania i com preveuen que evolucionarà la situació.

Taula 2

PREOCUPACIONS SOCIOECONÒMIQUES

	Preocupació total	No em preocupa gens	Em preocupa	Em preocupa molt	Ns/Nc
Preus/Inflació	2,5	6%	38%	50%	6%
Habitatge	2,3	9%	47%	33%	11%
Salaris	2,2	11%	52%	29%	8%
Inestabilitat laboral	2,2	13%	49%	27%	11%
Serveis públics	2,1	18%	38%	31%	13%
Desigualtat social	2,1	23%	29%	28%	20%

La preocupació total és sobre base 3

(1= No em preocupa gens, 2= Em preocupa, 3= Em preocupa molt)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

Com es pot veure a la taula 2, i d'acord amb l'actual conjuntura, **la principal preocupació actual de la ciutadania illenca és l'escalada de preus, especialment els dels productes bàsics (2,5)**. L'habitatge, ja sigui l'accés al mateix o el seu pagament (lloguers i hipoteques) constitueix la segona preocupació principal (2,3). Els salaris (2,2), els quals no augmenten en la mateixa mesura que els preus, representen la tercera preocupació.

Pel que fa a la possible evolució d'aquests aspectes durant el 2023, **la ciutadania es mostra prou pessimista amb l'esdevenir de la inflació (1,7), l'habitatge (1,9) i la inestabilitat laboral (1,9)**. Mentre que la resta d'ítems romandran igual, segons les perspectives de lla població balear. Val a dir, però, que **el fet que els salaris no s'incrementin, com reclamen els sindicats, en relació a l'increment dels preus suposa un aspecte que es pot considerar negatiu si els valorem en funció de la capacitat adquisitiva, la qual es redueix considerablement**.

Taula 3

PERSPECTIVES SOCIOECONÒMIQUES DE BALEARS

	Perspectiva total	Empitjorarà	Quedarà igual	Millorarà	Ns/Nc
Preus/Inflació	1,7	29%	38%	7%	26%
Habitatge	1,9	27%	30%	19%	24%
Salaris	2,0	22%	35%	21%	22%
Inestabilitat laboral	1,9	24%	33%	20%	23%
Serveis públics	2,0	17%	40%	19%	24%
Desigualtat social	2,0	14%	43%	17%	26%

La perspectiva total és sobre base 3

(1= Empitjorarà, 2= Quedarà igual, 3= Millorarà)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

SITUACIÓ POLÍTICA

Com ja hem esmentat, el 2023 és any electoral. Les diferents enquestes vaticinen un canvi de l'actual situació en favor de la dreta, malgrat que no es faciliten dades d'indecisos i abstenció. Si un s'atura a analitzar l'escenari polític ben bé no sabria si està en un estat democràtic i de dret o, de cop i volta, ha aparegut en meitat del parlament d'una república bananera. Les desqualificacions, les provocacions i la manca del més mínim sentit d'estat, han convertit aquest escenari en un autèntic camp de batalla o sembla que val tot a fi d'assolir els interessos particulars d'uns i altres i on les necessitats i els problemes de la ciutadania queden en un segon pla, malgrat que alguns s'omplin la boca de patriotisme i s'autoqualifiquin com a "Constitucionalistes", mentre fan un ús clarament partidista i interessat de la Carta Magna, amb total cinisme i impunitat.

Taula 4 PREOCUPACIONS POLÍTQUES

	Preocupació total	No em preocupa gens	Em preocupa	Em preocupa molt	Ns/Nc
Crispació	2,2	13%	47%	37%	3%
Deteriorament de les institucions	2,2	15%	44%	33%	8%
Crisi Tribunal Constitucional	2,1	19%	36%	29%	16%
Augment dels extremismes	2,0	24%	28%	27%	21%
Conjuntura internacional	1,9	31%	33%	19%	17%
Conflictes bèl·lics	1,8	27%	31%	15%	27%

La preocupació total és sobre base 3
(1= No em preocupa gens, 2= Em preocupa, 3= Em preocupa molt)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

Davant l'actual panorama polític, no és d'estranyar que la principal preocupació dels illencs sigui la Crispació que enes envolta (2,2) i el conseqüent deteriorament de les institucions que això comporta (2,2), just en un moment en el qual la conjuntura social i econòmica demana la unitat d'acció per a donar resposta a les demandes d'una ciutadania cada cop més necessitada, però ja se sap que moltes vegades, en any electoral, aquestes necessitats queden desateses si no tenen un fi electoralista o utilitzades com a arma llancívola entre els diferents actors que concorren a les eleccions.

En aquest cas, la població balear no és gaire optimista pel que fa a les seves perspectives en matèria política, cosa que pot assenyalar una certa pèrdua de confiança envers els polítics, partits i institucions, més enllà del posicionament ideològic de cadascú. Així, el que més es creu que empitjorarà és l'augment dels extremismes (1,6), especialment els provinents de la bancada situada a la dreta de la mesa del parlament, però en línies general i com es pot veure en la taula 5 el pessimisme és generalitzat.

Taula 5 PERSPECTIVES POLÍTQUES

	Perspectiva total	Empitjorarà	Quedarà igual	Millorarà	Ns/Nc
Crispació	1,8	31%	34%	17%	18%
Deteriorament de les institucions	1,8	29%	31%	15%	25%
Crisi Tribunal Constitucional	1,8	21%	24%	11%	44%
Augment dels extremismes	1,6	39%	30%	7%	24%
Conjuntura internacional	1,8	22%	23%	12%	43%
Conflictes bèl·lics	1,7	27%	24%	10%	39%

La perspectiva total és sobre base 3
(1= Empitjorarà, 2= Quedarà igual, 3= Millorarà)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

SITUACIÓ PERSONAL I DOMÈSTICA A BALEARS

Per acabar aquest darrer repàs a les preocupacions de la ciutadania balear volem saber que els preocupa de la seva situació personal i de la seva unitat de convivència, i com creu que aquestes preocupacions evolucionaran a curt termini.

Taula 6 PREOCUPACIONS PERSONALS I DOMÈSTIQUES DE BALEARS

	Preocupació total	No em preocupa gens	Em preocupa	Em preocupa molt	Ns/Nc
Lloguers/Hipoteques	2,3	10%	39%	37%	14%
Preus/Inflació	2,3	8%	41%	41%	10%
Subministraments de l'habitatge	2,2	17%	32%	30%	21%
Accés a l'habitatge	2,2	12%	34%	29%	25%
Serveis públics	2,1	20%	29%	27%	24%
Futur dels fills	1,9	27%	27%	23%	23%

La preocupació total és sobre base 3

(1= No em preocupa gens, 2= Em preocupa, 3= Em preocupa molt)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022

Els preus/inflació i els lloguers i hipoteques (2,3, respectivament) suposen les principals preocupacions dels nostres conciutadans. L'arribada del Nadal, una època en que, tradicionalment tot s'encareix, incrementa la preocupació que ja venia marcada per la inflació. La por a no poder fer front al pagament de l'habitatge (lloguers i hipoteques) es pot entendre com la por a poder perdre'l, cosa que no és d'estranyar, tenint en compte la nul·la sensibilitat de molts propietaris i, especialment de les entitats bancàries, les quals no dubten en executar les hipoteques i deixar al carrer, si s'escau a famílies senceres.

Quant a les perspectives, no es té gaire confiança en canvis en positiu. Lloguers i hipoteques, Preus i Subministraments de l'habitatge (1,7; 1,8 i 1,8; respectivament) continuaran anat a pitjor, segons preveuen les persones enquestades. Només els serveis públics (2,1), principalment la sanitat i el transport, experimentaran una lleugera millora, fruit de l'acord entre el Govern Balear i els sindicats sanitaris i la gratuïtat del transport públic a la nostra comunitat.

Taula 7 PERSPECTIVES PERSONALS I DOMÈSTIQUES DE BALEARS

	Perspectiva total	Empitjorarà	Quedarà igual	Millorarà	Ns/Nc
Lloguers/Hipoteques	1,7	29%	34%	9%	28%
Preus/Inflació	1,8	27%	36%	11%	26%
Subministraments de l'habitatge	1,8	23%	37%	10%	30%
Accés a l'habitatge	2,0	20%	45%	16%	19%
Serveis públics	2,1	15%	40%	27%	18%
Futur dels fills	2,0	22%	37%	26%	15%

La perspectiva total és sobre base 3

(1= Empitjorarà, 2= Quedarà igual, 3= Millorarà)

Baròmetres Gadeso Desembre 2022